

Kehotus ja kuuleminen, kiinteistökohtaiseen järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittäminen

Teknltk 26.08.2025 § 58
142/11.03.04.00/2025

Valmistelija: Ympäristötarkastaja Samuli Riihijärvi

Jätelain (646/2011) 32 §:n ja 41 §:n sekä Jokilaaksojen jätelautakunnan jätehuoltomääräysten 4 §:n mukaan kaikkien vakinaiseen asumiseen käytettävien ja vapaa-ajan kiinteistöjen on oltava kiinteistöittaisen jätehuollon piirissä. Kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen alueella kaikkien asuinkelpoisten kiinteistöjen on liityttävä jätehuoltoon. Kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen järjestämisestä vastaa Jokilaaksojen jätelautakunnan jätehuoltomääräysten 6 §:n mukaisesti Vestia Oy.

Jokilaaksojen jätelautakunta on siirtänyt jätehuoltoon liittymättömien kiinteistöjen käsittelyn Alavieskan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 20.10.2022 § 6. Tätä ennen jätelautakunta on kehottanut kahdesti kirjeitse asianosaisia liittymään kunnalliseen jätteenkuljetukseen.

Jätelain 24 §:n mukaan valvontaviranomaisena toimii ympäristönsuojeluviranomainen. Alavieskan kunnan hallintosäännön mukaan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii tekninen lautakunta.

Ympäristötarkastaja on lähettänyt 6.6.2024 asianosaiselle tavallisena tiedoksiantona kirjeen, jossa kehotti tätä järjestämään kiinteistöittaisen jätehuollon jätelainsäädännön ja jätehuoltomääräysten mukaiseksi 12.8.2024 mennessä. Kehotus on tämän pykälän oheismateriaalina.

Kirjeessä todettiin, että mikäli kehotusta ei noudateta annettuun määräaikaan mennessä, asia siirretään tekniselle lautakunnalle, jolle varsinaisten hallinnollisten pakkokeinojen käyttäminen kuuluu. Vestia Oy:ltä 18.8.2025 hankitun tiedon perusteella asianosainen ei ole liittynyt annetussa määräajassa kiinteistöittaiseen jätekuljetukseen, kehotuksista huolimatta. Lista jätehuoltoon liittymättömistä on tämän pykälän oheismateriaalina.

Jos hallintopakkoprosessiin liittyvä kuuleminen tehdään samassa yhteydessä, on tärkeää, että kehotus ja kuulemiskirje annetaan todisteellisesti tiedoksi hallintolain edellyttämällä tavalla (esim. saantitodistuksella tai haastetiedoksiannolla). Myös mahdollisen myöhemmän rikosprosessin kannalta on tärkeää, että oikaisukehotus annetaan kirjallisena ja saatetaan todistettavasti veloitettavan tietoon. Kehotuskirje samoin kuin myös asianosaisten kuuleminen ovat asian valmisteluun liittyviä toimenpiteitä. Kehotus- tai kuulemiskirje eivät ole valituskelpoisia päätöksiä (Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 §).

Kehotus

Jätelain 126 §:n mukaan valvontaviranomainen kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä taikka jätteensiirtoasetusta, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa.

Kehotuksella pyritään tilanne saattamaan säännösten ja määräysten mukaiseksi silloin, kun asianosainen ei itse lähde omaehtoisesti korjaamaan tilannetta. Kehottamalla asianosaista liittymään järjestettyyn jätehuoltoon tai yhteisjäteastiaan saadaan kiinteistön jätehuolto jätelain ja Jokilaaksojen jätehuoltomääräysten mukaiseksi.

Kehotuksen tehostaminen

Jätelain 129 §:n mukaan valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, antamaansa määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Asiassa sovelletaan mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Kehotuksella ei ole välttämättä vaikutusta, mikäli sitä ei tehosteta. Päävelvoitteen tehosteeksi on harkittava jätelain 129 §:n ja uhkasakkolain 6 §:n mukaista juoksevaa uhkasakkoa. Uhkasakko muodostuisi päävelvoitteelle asetettavasta peruserästä ja jokaisesta asetetun määräajan jälkeisestä seuraavaa yhtä kalenterikuukautta koskevasta lisäerästä.

Uhkasakon tulee olla riittävän suuri, ettei velvoitteen laiminlyönti olisi taloudellisesti edullisempaa.

Kuuleminen

Asianomaiselle on varattava hallintolain (2003/434) 34 §:n mukaan tilaisuus lausua asiasta, sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Asianosaisten kuuleminen on välttämätön osa hallintoprosessia. Kuulematta jättämiselle on oltava laissa säädetyt perusteet ja perusteeton kuulematta jättäminen on muutoksenhakuperuste.

Alavieskan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen varaa asianosaiselle tilaisuuden tulla kuulluksi kehotuksen (päävelvoitteen) tehosteeksi mahdollisesti asetettavan uhkasakon johdosta sekä antaa kirjallinen selitys asian ratkaisemiseen vaikuttavista tekijöistä.

Mahdollinen tutkintapyyntö

Jätelain 136 §:n mukaan valvontaviranomaisen tulee tehdä ilmoitus poliisille esitutkintaa varten, jos on aihetta epäillä 147 §:n 1 momentissa tarkoitettua tekoa tai laiminlyöntiä. Ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, jos tekoa on pidettävä olosuhteet

huomioon ottaen vähäisenä, eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista.

Jätelain 147 §:n rangaistussäännösten mukaan, joka tahallaan tai huolimattomuuttaan laiminlyö jätelain 41 §:n 1 momentin kohdan 12 mukaisen velvollisuuden luovuttaa jäte kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen, on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, jätelain rikkomisesta sakkoon.

Teknisen lautakunnan uhkasakon asettamisharkinnan yhteydessä arvioitava tarve, tuleeko asiasta tehdä poliisille tutkintailmoitus.

Sovelletut säädökset

Jätelaki (646/2011) 8, 24, 32, 41, 126 ja 129, 136, 147 §
Hallintolaki (434/2003) 34 §
Uhkasakkolaki (1113/1990) 1 §, 4–5 §, 22–24 §
Jokilaaksojen jätehuoltomääräykset 4, 6, 7 ja 8 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (6 §)

Lisätietoja tästä päätöksestä antaa

Samuli Riihijärvi
Ympäristötarkastaja
Alavieska kunta
Pappilantie 1
85200 Alavieska
044 4294 226
ymparistotarkastaja@alavieska.fi

Oheismateriaali:

- Kehotus liittyä kunnan järjestämän jätehuollon piiriin 6.6.2024
- Vestia Oy:n toimittama lista jätehuoltoon liittymättömistä asianosaisista
- Jätelautakunnan päätös, Jätehuoltoon liittymättömät kiinteistöt (pykälä 20.10.2022 § 6)

Esittelijä

Infrapäällikkö Olli-Pekka Haapalahti

Päätösehdotus

1. Tekninen lautakunta kehottaa [REDACTED] jätelain 126 §:n nojalla saattamaan kiinteistön käyntiosoitteessa [REDACTED] jätehuollon jätelain ja Jokilaaksojen jätehuoltomääräysten mukaiseksi. Kiinteistö tulee liittää järjestettyyn jätteenkuljetukseen tekemällä sopimus säännöllisestä tyhjennysvälistä Vestia Oy:n kanssa tai vaihtoehtoisesti tekemällä sopimus yhteisen jäteastian käytöstä 30.11.2025 mennessä.

2. Tekninen lautakunta päättää kuulla [REDACTED] mahdollisen uhkasakon asettamisesta asiassa, ellei annettua kehotusta noudateta, annettuun määräaikaan mennessä hallintolain 34 §:n mukaisesti.

Mikäli nyt annettua kehotusta ei noudateta ja jätelain vastainen tila edelleen jatkuu, tekninen lautakunta harkitsee asettavansa tehosteeksi jätelain 129 §:n ja uhkasakkolain 6 §:n mukaisen juoksevan uhkasakon. Uhkasakko muodostuisi päävelvoitteelle asetettavasta peruserästä ja jokaisesta asetetun määräajan jälkeisestä seuraavaa yhtä kalenterikuukautta koskevasta lisäerästä.

Mahdollinen selitys liitteineen pyydetään toimittamaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, osoitteeseen Alavieskan kunta, Tekninen lautakunta, Pappilantie 1, 85200 Alavieska tai sähköpostitse alavieskan.kunta@alavieska.fi viimeistään 30 päivää kehotuksen ja kuulemiskirjeen todisteellisesta vastaanottohetkestä. Määräajan noudattamatta jättäminen ei estä asian käsittelyä.

Päätös

Lautakunta päätti palauttaa asian käsittelyyn ympäristötarkastaja Samuli Riihijärvelle osoitteen epäselvyyden vuoksi.